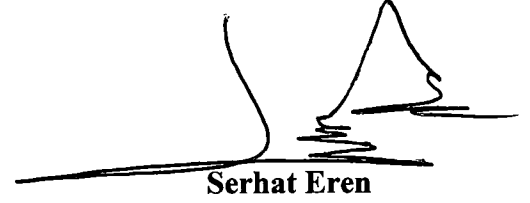

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

43703

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Adalet Bakanı tarafından yapılan açıklamalarda, sosyal medya kullanımına ilişkin yeni bir yasal düzenleme hazırlığı içinde olduğu ifade edilmiştir. Bu düzenleme kapsamında kullanıcıların sosyal medya platformlarına gerçek kimlik bilgileriyle giriş yapmasının zorunlu hale getirileceği belirtilmektedir. Bu doğrultuda anonim hesapların sınırlandırılması ve kullanıcıların kimlik doğrulamasına tabi tutulması planlanmaktadır. Kamuoyuna yansıyan bilgiler, söz konusu düzenlemenin yalnızca kimlik doğrulamasıyla sınırlı kalmayacağını göstermektedir. VPN hizmetlerine lisans zorunluluğu getirilmesi planlanmaktadır. Lisans almayan VPN servislerine erişimin engellenmesi ihtimali gündemdedir. Kullanıcı verilerinin denetime açılmasına yönelik uygulamaların da tartışıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca 18 yaş altı kullanıcılar için özel filtreleme sistemleri ve "çocuk hattı" uygulamasıyla internet erişiminin daha sıkı denetim altına alınmasının planlandığı ifade edilmektedir.

Türkiye'de mevcut hukuki durumda VPN kullanımı doğrudan yasaklı bir faaliyet değildir. Ancak getirileceği ifade edilen bu düzenlemelerle birlikte yurttaşların güvenli ve anonim internet erişiminin fiilen sınırlandırılması söz konusu olabilecektir. Bu durum başta ifade özgürlüğü olmak üzere haberleşme özgürlüğü ve kişisel verilerin korunması hakkı açısından ciddi tartışmaları beraberinde getirmektedir. Özellikle gazeteciler, insan hakları savunucuları, kadınlar, gençler ve siyasi görüşlerini açıklayan yurttaşlar açısından anonimlik demokratik toplumun vazgeçilmez bir unsurudur. Bu nedenle anonimliğin ortadan kaldırılması ve dijital alanın kimlik temelli denetim altına alınması kamusal tartışma alanını daraltabilecek ve yaygın bir otosansür ortamı yaratabilecektir. Öte yandan VPN hizmetlerine yönelik lisans zorunluluğu ve veri paylaşımı yükümlülüğü getirilmesi kullanıcıların internet trafiğinin izlenmesi ve kişisel verilerinin üçüncü tarafların erişimine açılması riskini de beraberinde getirmektedir. Sosyal medya ve internet kullanımına yönelik planlanan bu kapsamlı düzenlemelerin, ifade özgürlüğü, haberleşme özgürlüğü ve kişisel verilerin korunması hakkı başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklere açık bir müdahale riski taşıdığı değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Sosyal medya kullanıcılarının gerçek kimlik bilgileriyle giriş yapmasını zorunlu kılan bir yasal düzenleme hazırlanmakta mıdır?
- 2- Bu düzenleme kapsamında kullanıcıların hangi kişisel verileri talep edilecektir? T.C. kimlik numarası zorunlu olacak mıdır?
- 3- Anonim hesapların kapatılması yönünde bir uygulama planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa bunun hukuki dayanağı nedir?

- 4- Sosyal medya platformlarında anonimliğin kaldırılmasının ifade özgürlüğü üzerindeki etkilerine ilişkin herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır?
- 5- Kullanıcıların kimlik bilgileri sosyal medya platformları ile kamu kurumları arasında paylaşılacak mıdır? Paylaşılacaksa bu verilerin korunmasına ilişkin hangi güvenceler sağlanacaktır?
- 6- VPN hizmetlerine lisans zorunluluğu getirilmesi planlanmakta mıdır? Lisans almayan VPN servislerine erişimin engellenmesi söz konusu olacak mıdır?
- 7- VPN hizmeti sunan şirketlerden kullanıcı verilerinin paylaşılması talep edilecek midir?
- 8- Bu düzenlemenin Anayasa'da güvence altına alınan ifade özgürlüğü, haberleşme özgürlüğü ve kişisel verilerin korunması hakkı ile uyumu nasıl sağlanacaktır?
- 9- Düzenlemenin yürürlüğe girmesi halinde kullanıcılar için öngörülen geçiş süresi ne kadar olacaktır?